

SĄD OKRĘGOWY W CZĘSTOCHOWIE

www.czeszochowa.so.gov.pl

IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych   ul. Śląska 8   42-200 Częstochowa
Infolinia 34/3684 666, poczta elektroniczna boi@czesochowa.so.gov.pl;
Biuro Obsługi Interesantów: poniedziałek 7:45 - 18:00, wtorek - piątek: 7:45 - 15:15
Zamawianie akt do czytelnicy: infolinia 34/3607 506, poczta elektroniczna boi2@czesochowa.so.gov.pl;
Czytelnia: poniedziałek 8:00 - 18.00, wtorek - piątek od 8:00 - 15:00.

Data wysłania: 22 maja 2017

Sygnatura akt: **IV U 1562/16**

*(w korespondencji i kontakcie z sądem prosimy
zawsze o podanie sygnatury akt jak wyżej)*

Pan
Paweł Lechowski

ul. Średnia 11
42-221 Częstochowa

Sekretariat Sądu Okręgowego w Częstochowie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w sprawie z odwołania Pawła Lechowskiego przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Częstochowie o opłatę dodatkową, przesyła odpis wyroku z uzasadnieniem (jako wypis z akt) oraz płytę CD z e-protokołami z rozpraw w dniach 7 i 21 marca 2017r.

Na zarządzenie Sędziego:

STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY

mgr Joanna Wastrzybska-Ciura

W razie wątpliwości bądź dodatkowych pytań prosimy o odwiedzenie strony internetowej Sądu lub o kontakt z Biurem Obsługi Interesanta

---

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 21 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Lidia Łataś

Protokolant Joanna Jastrzębska-Ciura

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2017 roku w Częstochowie

sprawy Pawła Lechowskiego

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Częstochowie

o opłatę dodatkową

na skutek odwołań Pawła Lechowskiego

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Częstochowie

z dnia 21 października 2016 roku, Nr 2161887-1 dotyczącej opłaty dodatkowej od składek za miesiąc kwiecień 2005 roku

z dnia 21 października 2016 roku, Nr 2697022-1 dotyczącej opłaty dodatkowej od składek za miesiąc maj 2004 roku

z dnia 21 października 2016 roku, Nr 2675978-1 dotyczącej opłaty dodatkowej od składek za miesiąc marzec 2004 roku

z dnia 21 października 2016 roku, Nr 2708436-1 dotyczącej opłaty dodatkowej od składek za miesiąc październik 2005 roku

z dnia 21 października 2016 roku, Nr 2690565-1 dotyczącej opłaty dodatkowej od składek za miesiąc wrzesień 2001 roku

zmienia zaskarżone decyzje i ustala, że odwołujący Paweł Lechowski nie jest zobowiązany do uiszczenia opłat dodatkowych z powodu nieterminowego przekazania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek do Otwartego Funduszu Emerytalnego za miesiące kwiecień 2005 roku, maj 2004 roku, marzec 2004 roku, październik 2005 roku, wrzesień 2001 roku.

Za zgodność z oryginałem
Na oryginale właściwe

podpis
STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY

[Handwritten signature]
mgr Joanna Jastrzębska-Chur

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 października 2016r. nr 2161887-1 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Częstochowie wymierzył Pawłowi Lechowskiemu dodatkową opłatę w kwocie 20,01 zł z powodu nieterminowego przekazania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składki za miesiąc kwiecień 2005 roku do otwartego funduszu emerytalnego z przyczyn leżących po stronie płatnika, naliczoną w wysokości odsetek określonych w art. 47 ust. 10a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Decyzją z dnia 21 października 2016r. nr 2708436-1 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Częstochowie wymierzył Pawłowi Lechowskiemu dodatkową opłatę w kwocie 10,25 zł z powodu nieterminowego przekazania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składki za miesiąc październik 2005 roku do otwartego funduszu emerytalnego z przyczyn leżących po stronie płatnika, naliczoną w wysokości odsetek określonych w art. 47 ust. 10a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Decyzją z dnia 21 października 2016r. nr 2675978-1 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Częstochowie wymierzył Pawłowi Lechowskiemu dodatkową opłatę w kwocie 10,08 zł z powodu nieterminowego przekazania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składki za miesiąc marzec 2004 roku do otwartego funduszu emerytalnego z przyczyn leżących po stronie płatnika, naliczoną w wysokości odsetek określonych w art. 47 ust. 10a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Decyzją z dnia 21 października 2016r. nr 2697022-1 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Częstochowie wymierzył Pawłowi Lechowskiemu dodatkową opłatę w kwocie 10,08 zł z powodu nieterminowego przekazania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składki za miesiąc maj 2004 roku do otwartego funduszu emerytalnego z przyczyn leżących po stronie płatnika, naliczoną w wysokości odsetek określonych w art. 47 ust. 10a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Decyzją z dnia 21 października 2016r. nr 2690565-1 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Częstochowie wymierzył Pawłowi Lechowskiemu dodatkową opłatę w kwocie 8,88 zł z powodu nieterminowego przekazania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składki za miesiąc wrzesień 2001 roku do otwartego funduszu emerytalnego z przyczyn leżących po stronie płatnika, naliczoną w wysokości odsetek określonych w art. 47 ust. 10a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W uzasadnieniach decyzji organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 47 ust. 10c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w przypadku, gdy nie nastąpiło przekazanie przez Zakład składki do otwartego funduszu emerytalnego z powodu nieprzekazania lub błędnego przekazania przez płatnika składek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, zgłoszenia płatnika składek, imiennego raportu miesięcznego, deklaracji rozliczeniowej, dokumentu płatniczego lub zlecenia płatniczego, Zakład jest zobowiązany do wymienia płatnikowi składek dodatkowej opłaty. Na podstawie art. 47 ust. 10e ustawy systemowej, Zakład ustala dodatkową opłatę, w drodze decyzji, od kwoty nieprzekazanej w terminie składki do otwartych funduszu emerytalnych, za okres od następnego dnia po upływie terminu określonego w art. 47 ust. 9 ustawy, do dnia otrzymania prawidłowych dokumentów wymienionych w poprzednim akapicie. Z uwagi na fakt, że za miesiące wskazane w poszczególnych decyzjach za Pawła Lechowskiego poprawne raporty rozliczeniowe z wykazanymi poprawnymi podstawami wymiaru składek oraz z naliczonymi składkami wpłynęły w dniu 20 kwietnia 2009 roku organ rentowy orzekł jak w sentencjach zaskarżonych decyzji.

Odwołania od powyższych decyzji wniósł Paweł Lechowski, domagając się ich zmiany i orzeczenia o nieistnieniu obowiązku zapłaty opłaty dodatkowej. Argumentował, że wydając zaskarżone decyzje organ rentowy nie dopełnił obowiązku, o którym mowa w art. 47 ust. 10d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym Zakład przesyła płatnikowi składek lub instytucji obsługującej wpłaty składek zawiadomienie o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w ust. 10c, nie później niż w ciągu 30 dni, licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9, albowiem nie otrzymał on takich zawiadomień. Nadto zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa bezwzględnym warunkiem do wymierzenia płatnikowi składek dodatkowej spornej opłaty jest wywiązywanie się przez organ rentowy z obowiązku zawiadamiania płatnika o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w art. 47 ust. 10c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie później niż w ciągu 30 dni licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w art. 47 ust. 9 ustawy. Niezawiadomienie przez organ rentowy płatnika o nieprzekazaniu, lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w art. 47 ust. 10c ustawy, a nawet i niedochowanie tego terminu przez organ rentowy – który zobowiązany jest do kontroli dokumentów płatniczych, raportów i deklaracji – nie daje możliwości skorzystania przez organ rentowy z możliwości wymierzenia opłaty dodatkowej (tak m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 14 października 2015

roku, III AUa 539/15). Dodatkowo odwołujący podniósł, że uiścił składkę w prawidłowej wysokości w dniu 5 czerwca 2007 roku, a zatem ZUS nieprawidłowo naliczył opłatę dodatkową przyjmując za datę końcową dzień 20 kwietnia 2009 roku.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołań, wywodząc jak w zaskarżonych decyzjach. Podnosił, iż płatnik składek w okresie od lipca 2000 roku do października 2005 roku pierwotnie zadeklarował, iż z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu. W styczniu 2007 roku organ rentowy przeprowadził kontrolę płatnika składek, która wykazała, iż Paweł Lechowski winien w spornym okresie podlegać obowiązkowo również ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Płatnik składek 6 czerwca 2007 roku opłacił należne składki na ubezpieczenia społeczne, jednakże niezbędne dokumenty rozliczeniowe złożył w dniu 20 kwietnia 2009 roku. W związku z istniejącym po stronie płatnika składek opóźnieniem w przekazaniu dokumentów niezbędnych do rozliczenia składek na ubezpieczenia społeczne, doszło do nieterminowego przekazania składek do OFE.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Paweł Lechowski prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą od dnia 15 stycznia 1991 roku. Z tego tytułu z dniem 1 maja 1999 roku zgłosił się do ubezpieczeń społecznych. W dniu 9 maja 2000 roku płatnik składek dokonał wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych z dniem 1 maja 2000 roku oraz dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W okresie od 1 maja 2000 roku do 28 lutego 2001 roku odwołujący był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy zlecenia zawartej z płatnikiem składek PHU SCALAK s.c.; w okresie od 1 marca 2001 roku do 31 stycznia 2002 roku odwołujący był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy zlecenia zawartej z płatnikiem składek Jerzym Madalińskim; w okresie od 1 lutego 2002 roku do 31 stycznia 2004 roku odwołujący był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy zlecenia zawartej z płatnikiem składek VOL MAL s.c.; w okresie od 1 lutego 2004 roku do 31 października 2005 roku odwołujący był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy zlecenia zawartej z płatnikiem składek Auto Centrum Aleksandra Purgal. W dniach 26 stycznia i 16 marca 2010 roku organ rentowy wydał decyzje o niepodleganiu przez Pawła Lechowskiego ubezpieczeniom społecznym z tytułu umów zlecenia zawartych z w/w podmiotami.

Decyzją z dnia 31 maja 2007 roku nr 090000/450/SO-DU/39/2007/630105 organ rentowy objął Pawła Lechowskiego obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi na okres od 1 maja 2000 roku do 31 października 2005 roku z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej i tego samego dnia wysłał do niego zawiadomienie o konieczności opłacenia składek za wskazany okres. W załączniku do powyższej decyzji ZUS wskazał obowiązek opłacania składek we wskazanej w załączniku wysokości oraz konieczność sporządzenia i złożenia dokumentów korygujących niewłaściwie wykazane dane w zgłoszeniach do ubezpieczeń społecznych oraz w miesięcznych deklaracjach rozliczeniowych. Odpis powyższej decyzji wraz z załącznikami został doręczony Pawłowi Lechowskiemu w dniu 4 czerwca 2007 roku.

W dniu 6 czerwca 2007 roku Paweł Lechowski uiszczył należne składki na ubezpieczenia społeczne za okres wskazany w decyzji z dnia 31 maja 2007 roku, w pełnej wysokości, a następnie w dniu 20 czerwca 2007 roku odwołał się od tej decyzji.

Wyrokiem z dnia 28 listopada 2007 roku, wydanym w sprawie sygn. IV U 1180/07 Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił odwołanie ubezpieczonego w całości. Apelacja Pawła Lechowskiego od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 października 2008 roku, sygn. III AUa 96/08. W dniu 14 lutego 2009 roku Paweł Lechowski wniósł skargę kasacyjną od wyroku z dnia 21 października 2008 roku. Postanowieniem z dnia 8 lipca 2009 roku Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia jej do rozpoznania.

W dniu 20 kwietnia 2009 roku odwołujący złożył prawidłowe dokumenty rozliczeniowe za poszczególne miesiące z okresu od 1 maja 2000 roku do 31 października 2005 roku.

W związku z opóźnieniem w złożeniu dokumentów niezbędnych do rozliczenia składek na ubezpieczenia społeczne doszło do nieterminowego przekazania przez ZUS składek do OFE, wobec czego organ rentowy naliczył odwołującemu dodatkowe opłaty określone w zaskarżonych decyzjach.

dowód: akta ZUS, akta sprawy IV U 1180/07 tut. Sądu Okręgowego.

Odwołania zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.), płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty

Trzymiesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

Przekazanie składki do otwartego funduszu emerytalnego przez Zakład następuje niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 15 dni roboczych, licząc od otrzymania składki opłaconej przy użyciu dokumentów płatniczych, raportów miesięcznych i deklaracji (ust. 9).

Jeżeli nie nastąpiło przekazanie składki do otwartego funduszu emerytalnego w terminie z przyczyn leżących po stronie Zakładu, od Zakładu są należne odsetki liczone według zmiennej stopy procentowej, obowiązującej dla kolejnych trzymiesięcznych okresów, rozpoczynających się pierwszego dnia każdego kwartału kalendarzowego. Wysokość zmiennej stopy procentowej jest obliczana jako średnia arytmetyczna średnich ważonych stóp rentowności 52-tygodniowych bonów skarbowych sprzedanych na czterech ostatnich przetargach, które odbyły się do końca miesiąca poprzedzającego ostatni miesiąc przed rozpoczęciem danego kwartału, i jest zaokrąglana do dwóch miejsc po przecinku. Do obliczania odsetek przyjmuje się, że rok wynosi 365 dni (ust. 10a).

Odsetki, o których mowa w ust. 10a, Zakład oblicza od kwoty nieprzekazanej w terminie składki na otwarte fundusze emerytalne, za okres od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9 do dnia przekazania składki do otwartego funduszu emerytalnego (ust. 10b).

Jeżeli nie nastąpiło przekazanie przez Zakład składki do otwartego funduszu emerytalnego w terminie z powodu nieprzekazania lub przekazania błędnego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, zgłoszenia płatnika składek, imiennego raportu miesięcznego, deklaracji rozliczeniowej, dokumentu płatniczego lub zlecenia płatniczego, Zakład wymierza płatnikowi składek lub instytucji obsługującej wpłaty składek dodatkową opłatę (ust. 10c).

Zakład przesyła płatnikowi składek lub instytucji obsługującej wpłaty składek zawiadomienie o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w ust. 10c, nie później niż w ciągu 30 dni, licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9 (ust. 10d).

Dodatkową opłatę, o której mowa w ust. 10c, Zakład ustala, w drodze decyzji, w wysokości odsetek, określonych w ust. 10a, od kwoty nieprzekazanej w terminie składki na

otwarte fundusze emerytalne, za okres od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9 do dnia otrzymania prawidłowych dokumentów wymienionych w ust. 10c (ust. 10e).

W niniejszej sprawie niesporne jest, że prawidłowe dokumenty rozliczeniowe za okres od 1 maja 2000 roku do 31 października 2005 roku Paweł Lechowski złożył dopiero w dniu 20 kwietnia 2009 roku. Podobnie niesporne jest, że składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za ten okres odwołujący wpłacił w dniu 6 czerwca 2007 roku w pełnej wysokości, a dodatkowo w dniu 20 czerwca 2007 roku wniósł odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 31 maja 2007 roku, którą objęto go obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 1 maja 2000 roku do 31 października 2005 roku.

Jednocześnie wniesienie przez ubezpieczonego odwołania od decyzji ZUS z dnia 31 maja 2007 roku w żaden sposób nie blokowało organowi rentowemu możliwości podjęcia czynności związanych z uiszczeniem przez niego zaległych składek na ubezpieczenia społeczne. W tej sytuacji ponieważ faktycznie organ rentowy w dniu 6 czerwca 2007 roku otrzymał od odwołującego składki bez wymaganych deklaracji rozliczeniowych, to miał on płynący z cytowanego powyżej przepisu art. 47 ust. 10d ustawy systemowej obowiązek, przesłania płatnikowi składek zawiadomienia o przekazaniu błędnej deklaracji rozliczeniowej, nie później niż w ciągu 30 dni, licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9 (ust. 10d). Tej czynności organ rentowy nie dokonał.

Bezwzględny warunkiem do wymierzenia płatnikowi składek dodatkowej spornej opłaty, jest wywiązywanie się przez organ rentowy z obowiązku zawiadomienia płatnika o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w ust. 10c art. 47 u.s.u.s., nie później niż w ciągu 30 dni licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9 art. 47 ustawy. Niezawiadomienie przez organ rentowy płatnika o nieprzekazaniu, lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w ust. 10c art. 47 cytowanej ustawy, a nawet i niedochowanie tego terminu przez organ rentowy - który zobowiązany jest do kontroli dokumentów płatniczych, raportów i deklaracji - nie daje możliwości skorzystania przez organ rentowy z możliwości wymierzenia opłaty dodatkowej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 14 października 2015 roku, III AUa 539/15, LEX nr 1843046).

Przy czym należy wskazać, iż jest to pogląd ugruntowany w orzecznictwie (por. również wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 października 2010r., sygn. III AUa

690/10, Apel.-W-wa 2011/2/6, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 października 2009r., sygn. III AUa 362/09, POSAG 2010/1/127-139).

Wyjaśnić również należy, iż nie może być mowy o spełnieniu przez organ rentowy obowiązku zawiadomienia płatnika o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w art. 47 ust. 10c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w sytuacji gdy informacja o konieczności sporządzenia i złożenia dokumentów korygujących stanowiła załącznik do decyzji stwierdzającej podleganie ubezpieczeniom społecznym.

Zgodnie bowiem z art. 47 ust. 10d ustawy Zakład przesyła płatnikowi składek lub instytucji obsługującej wpłaty składek zawiadomienie o nieprzekazaniu lub przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w ust. 10c, nie później niż w ciągu 30 dni, licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w ust. 9, który wskazuje, iż przekazanie składki do otwartego funduszu emerytalnego przez Zakład następuje niezwłocznie, czyli w ciągu 15 dni roboczych, licząc od otrzymania składki opłaconej przy użyciu dokumentów płatniczych, raportów miesięcznych i deklaracji. Z przepisów tych jednoznacznie wynika zatem, iż zawiadomienie o nieprzekazaniu dokumentu lub przekazaniu błędnego dokumentu winno mieć charakter następczy w stosunku do opłacenia składki. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że po opłaceniu składki odwołujący nie był zawiadamiany o konieczności skorygowania odpowiedniej dokumentacji.

Reasumując należało stwierdzić, iż na skutek zaniechania organu rentowego, tj. nie zawiadomienia odwołującego o przekazaniu błędnego dokumentu, o którym mowa w art. 47 ust. 10c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, po dokonanej przez niego wpłacie składek, został on zwolniony z odpowiedzialności za nieterminowe przekazanie przez ZUS składek do OFE, a w konsekwencji brak było podstaw do wymierzenia mu opłaty dodatkowej w oparciu o przepis art. 47 ust. 10c ustawy systemowej.

Orzeczono w oparciu o powołane przepisy oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Współność z oryginałem
Kopie oryginalne właściwe
Kopie
STANISŁAW SEKRETARZ SĄDOWY
Stanisław
miej. Joanna Jastrzębska-Ciura